

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1904. április 28

Csütörtök.

XXIII. évfolyam. 34 szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 korona Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes száma ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:
4 hasábos petítorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetések külön díjtétel szerint.
Nyílttér sora 30 fillér.
A hirdetések a nyíltterek díja előre fizetendő.

FELHÍVÁS

Háromszékvármegye szabadelpvűparti polgáraihoz.

A nagy idők márciusának szelleme, mely egykoron az emberi ősjogokon föl-épült szabadelvű szellemről áthatott szabadságot hozta nemzetünknek, jelentkezett nemzetünk életében a jelen év márciusában is. Ugyanazon szellem az, a magyar hazafias léleknek a pártos szenvedélyeket legyőző, a haza és szabadságszeretet tüzétől égő lelkesedése, mely akkor a szolgaság bilincseit törte össze, most a minden jó hazafi által epedve várt politikai békét hozta nekünk, elsodorván a tavasz-nyelhe fuvallatával szeretett Hazánk egéről a kitörni készülő vihar sötét felhőit.

Sulyos, válságos napokat élt nemzetünk a közelmúltban. Szívszorongva láttuk, hogy a gondolat és véleménynyilvánítás szabadsága, az egyén e legszentebb joga, a társadalmi és politikai élet e legfontosabb tényezője, szabad országok szabad polgárainak ékessége, a vele vissza-élők kezében a közakarat érvényesülését lehetetlenné tevő fegyverré fajult, s alkotmányunk legfőbb biztosítékait veszélyeztette. De a gondviselés Ura, ki nem egyszerű rázza már föl halottaiból drága nemzetünket, megállította most is a vész utolsó percében az örvény felé rohanót! Győzött a hazafiúi belátás, a szabadságszeretet, alkotmánytisztelő, józan, élni és dolgozni akaró magyar hazafias szellem. Az ellenfelek ugyanazon lelkesedés melegétől hevítve lerakták a támadás és önvédelem rendkívüli fegyvereit és meghajtották zászlóikat a Haza oltáránál az örök igazsággal ajkukon: „A Haza minden előtt!”

Ezzel megszűnt az alkotmányt veszélyeztető, rendkívüli fegyverekkel vívott harc, s törvényhozói testületünk az áldásos békés munkának szentelheti idejét és erejét. Ez a munka most, a hosszú meddő közjogi harc után, fokozott mértékben szükséges s ebben a munkában részt kell vennie a nemzet minden számottevő tényezőjének.

Habár a béke jelében dolgozunk is, alkotmányunk szervezete és politikai életünk természeténél fogva a pártok törvényes és alkotmányos fegyverekkel vívott küzdelme nem szűnt meg. A hazafias, becsületes munkában és törvényes küzdelemben vármegyénk szabadelpvűpartja becsülettel részt vett mindig, de az elmúlt válságos idő tanulsága fokozott mértékben figyelmeztet arra, hogy a politikai életben megfelelő pártszervezet az eredményes munka első feltétele.

Szervezkedjünk tehát, szervezkedjünk újra most, midőn az elmúlt vihar pusztításának nyomai közéletünkben kétség-telenül mutatkoznak. Fokozott mértékben szükség van most arra, hogy társadalmunk minden osztálya, de legfőképpen földünk népe, nemzetünknek ezen legfontosabb államalkotó rétege felvilágosítsa, hogy becsületes és józan munkával, tünni és szenvedni tudó bátor magyar lélekből fakadó hazafias magatartással és nem meddő közjogi küzdelemmel javíthatunk sorsunkon, s hogy a szabadelpvűpart munkaprogramjának megvalósításával építhetjük föl a gazdaságilag erős és nemzeti létben független Magyarországot.

Fölkérjük tehát vármegyénknek az országos szabadelpvűpárthoz tartozó polgárait, mindazokat, kik ezen, három évtized óta a békés fejlődés útján a Haza javára munkálni törekvő párt hívei, hallgassák meg hívó szózatunkat s a vármegyei szabadelpvűpart megalakítása és illetve újjalakítása, úgy a vidéki pártkörök szervezése céljából

folyó évi április 29-én d. u. 3 órakor Sepsiszentgyörgyön a Háromszéki Takarékpénztár gyűléstermében tartandó értekezletre minél számosabban megjelenni sziveskedjenek.

Sepsiszentgyörgyön, 1904. évi április hó.
Hazafias tisztelettel:

Gr. Nemes János. Ujjvárossy József.

A király – a nemzetnek. Ő Felsége a király megható kijelentésekben gazdag, fenkölt gondolkozásról tanuskodó kéziratban Tisza miniszterelnököt felhívta, hogy II-ik Rákóczi Ferenc hamvainak hazahozatala tárgyában tegyen hozzá mielőbb javaslatot! Hódolat érte a nagy és nemeslelkű királynak!

— **A szabadelpvűpart értekezlete.** A szabadelpvűpart április 25-én este értekezletet tartott, melyen Tisza miniszterelnök jelentést tett a vasutasok sztrájkjáról. — Konstatálja, hogy terminust adott a vasutasoknak, de arra nem reagáltak. Az állam és a kormány tekintélyének megővására kénytelen volt erős eszközöket alkalmazni, de kijelenti most is, hogy a szolgálatra jelentkezők visszaléphetnek.

Az ülészakot be kellett zárnia, mert a parlamentben elhangzott beszédek csak mérgeztették a helyzetet. Egyébként a delegáció miatt ugyanis berekesztették volna az ülészakot.

Vancsó és Szivák a párt nevében bizalmat fejeztek ki a miniszterelnök iránt.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Az országgyűlés berekesztése.

A képviselőház április 25-iki ülése meglepetést hozott a Ház tagjainak.

Perczell Dezső elnök megnyitván az ülést,

jelenti, hogy Ő Felsége a királytól a következő kézirat érkezett:

„Mi, I. Ferencz József, Isten Kegyelmeiből Ausztria Császára, Csehország királya stb. és Magyarország Apostoli Királya.

Hű Magyarországnak és Társországai Zászlósainak, egyházi és világi Főrendinek és Képviselőinek, kik az Általunk 1901. évi október hó 24-ére Budapest fő- és székvárosunkba összehívott országgyűlésen egybegyűlvék, királyi üdvözlötünkkel

Kedvelt híveink! Magyar miniszteriumunk előterjesztésére az Általunk 1901. október hó 28-án megnyitott országgyűlés második ülészakát ezenel berekesztjük.

Kikhez egyebiránt királyi kegyelmünkkel állandóan hajlandók maradtunk.

Kelt Bécsben, ezerkilencszáznegyedik évi április hó huszonharmadik napján.

I. FERENCZ JÓZSEF s. k.,

Gróf Tisza István s. k.”

Az ellenzék vitát akart provokálni, de az elnök a házszabályokhoz ragaszkodva, nem engedte meg csak 4 képviselő hozzászólását, mely után a jegyzőkönyvet hitelesítették s ezzel a Ház bizonytalan időközre, — mely alatt a delegációk is megtartják üléseiket, — nem fog üléseket tartani.

A vasutasok sztrájkja.

A békességre hajlandósággal még a negyedik napon sem bírván a sztrájkolók vezetői, a kormány meg további kiszámíthatatlan károsodásnak sem az országot, sem egyeseket kitenni nem akarván, szombaton erőes rendszabályokhoz nyult.

Mint erről olvasóinkat a vasárnap folyamában tájékoztattuk külön kiadásainkban, a kormány vasárnap reggel már az összes sztrájkanyagát rendőreileg felosztattatta, — a sztrájkolók egyik főkomposza: Sarlay János királysértés miatt szintén vasárnap letartóztatott, — a király legfelsőbb parancsával azon vasutasokat, kik a közös hadsereg vagy honvédség kötelékébe tartoznak, mint tartalékosok, tényleges szolgálatba berendelte s a vasúthoz parancsolta s ezzel a forgalom már vasárnap megindult.

A vasutak katonai vezetés alatt.

Mivel a vasutasok nagy tömege még mindég sztrájkol, a vasúti közlekedés pedig az ország óriási kára nélkül tovább nem szünetelhet: a kormány, bár erős intézkedésekkel, mégis újra helyreállította a forgalmat. Azon vasutasokat, kik tartalékos katonák, beszólította tényleges katonai szolgálatba, a vasutak mentére katonaságot helyezett, a vasúti hivatali helyiségeket és környékét a katonaság megszállotta s katonai erővel még vasárnap megindította az egész országban a vonatokat. K.-vásárhelyről a 24-ik honvéd gyalogezred 3-ik zászlóalja szintén kirendeltetett a brassó-háromszéki vasút pályaházaihoz és vasútjaihoz; hétfőn, április 25-én délután 2 órakor indultak el honvédek szekereken a számukra kirendelt helyekre. Kézdivásárhelyen a vasúti állomást Török Ferenc főhadnagy vezetése alatt szállotta meg s teljesíti a legszigorúbb katonai felügyeletet.

A dolognak — természetesen — a különös helyzetnél s körülményeknél fogva — igen sok bémulója akadt az első napon, mintegy bucsura, úgy jártak ki az emberek a vasúthoz, meggyőződést szerzendők,

hogy miként néz ki a vasut akkor, ha katonák dirigálnak ott is. Megjegyezzük, hogy a polgárság egészen természetesnek találja ezt a szigorú intézkedést.

Az első vonat.

A vasuti sztrájk következtében Kézdivásárhelyről mult szerdán, ápril 21-én reggel 5 órakor indult el az utolsó vonat Brassóba. Azóta szünetelt a közlekedés, sőt még a vasuton érkezett árukat sem adták ki az érdekelteknek.

A katonai vezetés következtében ápril 25-én újból megindult a forgalom; katonai parancsra és engedéllyel kiadták e napon már az árukat a jelentkezőknek; sőt este 9 óra 10 perckor berobogott az első vonat is a kézdívásárhelyi vasuti állomásra, hol nagy közönség kíváncsi érdeklődéssel várta a katonai vonatot. A vonatot tényleg katonák vezették be, és pedig a Brassóban sztrájkoló vasutasok közül tényleges katonai szolgálatra ápril 25-én beöltöztetett közös hadseregbeli bakák. A vezető kalauz tisztét Buna tizedes teljesítette, vele együtt ötön jöttek a vonattal, kik mint vasutasok katonai szolgálat teljesítésére behívtak. A vonaton jött Kónya Kálmán osztálymérnök is, a brassói háromszéki vasutársaság részéről. A vonat 7 utazó idegen is érkezett. Ettől kezdve a vonatok rendesen közlekednek.

A vasutasok kihallgatása.

A vasuti sztrájkolás ügyében felsőbb intézkedés következtében, mivel a sztrájkolás, vagyis a hivatali szolgálat teljesítésének megtagadása a büntető törvénybe ütköző dolog, a kir. ügyészség megkeresésére a rendőrkapitányság ápril 25-én kihallgatta a kézdívásárhelyi vasuti állomásnál szolgálatban levő tiszteket, illetve altiszteket és szolgákat. Mint értesülünk, állomásunk tisztviselői nem tartoztak a sztrájkoló tömegéhez. A kihallgatásról hivatalos jegyzőkönyvet vettek föl.

Zavargások.

Április 24-én Piskinél és Tövisnél a vonatok megálltak, mert a sztrájkolók a síneket felszedték. A jelzőlámpákat szétszedték a vasutasok.

A kormány határozata.

A kormány nem fogadta el a vasutasok sztrájk-bizottságának azt a kijelentését, hogy a vasutasok korábbi feltételeikkel ismét felveszik a szolgálatot.

Uj sztrájk-bizottság.

A rendőrség által letartóztatott sztrájk-bizottság helyett a sztrájkolók új végrehajtó-bizottságot választottak, a kiket a rendőrség szintén ki fog puhatolni és le fog tartóztatni.

A rendőrség nyomozata.

A rendőrség erélyesen nyomozza a sztrájk új végrehajtó-bizottságának tagjait, a kiket eddig nem sikerült kipuhatolni.

A sztrájkot megszüntetett vasutmunkások azt állítják, hogy a sztrájk bizottság terrorizmusának hatása alatt állottak.

Az ország hangulata.

Az egész ország közvéleménye elítéli a vasutasok viselkedését. Vidékről legtöbb függetlenségi kerületből özönével érkeznek a táviratok a kormányhoz, hogy a sztrájk ellen teljes szigorral járjanak el.

A sztrájk megszűnt.

Április 25-én késő esti órákban hivatalosan a következőket jelentik:

A vasuti sztrájk mai nap folyamán teljesen elnyomatott.

A fővárosban csupán százötven vagy kétszáz sztrájkoló tartózkodik, a kik holnap szintén munkába fognak állani.

Mindazok, a kik vasárnap este tíz óráig jelentkeztek, utazási igazolványt kaptak, úgy, hogy hétfőn reggel már zavartalanul megindul az egész vasuti forgalom.

Ujabb sztrájk.

Vasárnap este hater ezer budapesti fuvaros kocsis elhatározta, hogy hétfőn reggel sztrájkba lép.

T A N Ü G Y.

Pályázati hirdetés

a sepsiszentgyörgyi áll. tanítónőképző-intézetben az 1904—1905. iskolai év kezdetén betöltendő helyekre.

— A nagyméltósági vallás- és közoktatásügyi miniszter ur f. évi március hó 18-án 19452 sz. a. kelt rendelete alapján. —

A sepsiszentgyörgyi állami tanítónőképző-intézet I. évfolyamába oly ép testű tanulók vétetnek fel, a kik 14-ik évüket már betöltötték, de 18 évnél nem idősebbek és annyi előkészültséget igazolnak, a mennyit a felsőleányiskolának, a polgári leány-

iskolának és felsőbb leányiskola, vagy leánygimnázium alsó négy osztályának sikeres elvégzése nyújt. E követelményeket a felsőleányiskolát végzeteknél szabályszerű iskolai bizonyítvány mellett fölvételi vizsgálat, a többinél szabályszerű iskolai bizonyítvánnyal kell igazolni.

A felvételi vizsgálat június 30-ika és július 10-ike között egy később meghatározandó napon fog megtartatni. E vizsgálat díjtalan.

A felvétel pályázati kérvények alapján történik.

Az 1 koronás bélyeggel ellátott pályázati kérvényekhez a következő okmányok csatolandók:

1. születési bizonyítvány; 2. iskolai bizonyítvány a megelőző iskolai évről és az utolsó évi tanulmányokról szóló félévi értesítő. A szabályszerű iskolai bizonyítvány megszerzése után pótlólag s legkésőbb július 1-ig a képzőintézet igazgatójának beküldendő; 3. tisztviselői bizonyítvány a folyamodónak a tanítói pályára alkalmas voltáról; 4. hiteles közszéki bizonyítvány a szülők vagyoni állapotáról, a család fő polgári állásának feltüntetésével; 5. hiteles családi kimutatás a családtagok számáról, azok életkoráról és arról, hogy közülük hány van távol a szülői háztól, hány és mily mérvű neveltetési költséggel terheli meg a családfenntartót.

Az így kiállított kérvények a sepsiszentgyörgyi állami tanítónőképzőintézet igazgató-tanácsához intézendők s a tanítónőképző-intézet igazgatóságához nyújtandók be folyó évi május hó 31-ig; e határidőn túl érkező és hiányosan felszerelt folyamodványok nem fognak figyelembe vételni. Az I. osztályba 30 növendék vehető fel; még pedig 20 bennlakó és 10 bejáró. A kedvezmények ezek lesznek:

Ingyenes beu lakó hely	—	—	—	1,
50 K. tartásdíjat fizető bennlakó hely	1,			
100 " " " " "	"	"	"	3,
150 " " " " "	"	"	"	6,
200 " " " " "	"	"	"	2,
280 " " " " "	"	"	"	7,
Évi 50 K. pénzsegélyt kap	—	—	—	2 növ.

A II., III. és IV. osztályba a létszám túlságosan nagy, tehát oda új növendék nem vehető fel.

A felvétel és kedvezmények megállapítása miniszteri rendelettel történik, a miről az érdekeltek augusztus hó folyamán értesíttetnek.

Fölvétel alkalmával minden tanítónő-jelölt egészségi vizsgálatnak lesz a'vetve.

Tandíjat a növendékek nem fizetnek. A tartásdíjak havonként előre fizetendők. A ki fizetési kötelezettségének eleget nem tesz, attól a köztartás megvonatik.

Sepsiszentgyörgy, 1904. április 15-én.

Palmay Lenke,
igazgató.

T Á R S A.

Tavaszi dalok.

I.

Egy kis bokor, rózsabokor
Rajta csipkerózsa,
Egy virágot, kis virágot
Se szakíts te róla!
Hagyó ott szegényt, társai közt,
Mondom, de hiába —
Siratja már harmatkönnyét
A bokor utána.

Ide ne add, nekem ne add,
Tűzd szived fölébe,
Hadd maradjon frissen, mintha
Le se lenne tépve!
Mert, szivemen, mert szivemen
Nem jó helye volna,
Elhervadna, elfonnyadna
Szegény csipkerózsa!

II.

Hejh! gyöngé még az én szárnyam
Sokat kell, hogy nőjjön,
Bizony ritkán járok én most
Oda lenn a földön.
De hát ki is várna sokat
Szürke kis madártól?
S ki hallgatná, mikor kertje
Fölzeng a dalától!

Egy év története.

— Titkári jelentés a „Kézdivásárhelyi Kereskedő Ifjak Társulata” 1903. évi működéséről, összeállította és felolvasta: Vargha Vilmos titkár. —

(Folyt. és vége.)

Mint minden évben, úgy a mult évben is a magyar nemzet újjászületésének évfordulóját fényesen ünnepeltük meg mult év március hó 15-én este saját helyiségeinkben 50 filléres belépti díj mellett. Ezen estélyen közreműködni szívesek voltak: Fejér Antal elnök, Kiss Károly alelnök és több tag, szíveségükért fogadják e helyen társulatunk nevében halás köszönetemet.

Megemlítésre méltónak találom a Győri Kereskedő-Ifjak Társulatának mult év augusztus hóban rendezett zászlószentelési ünnepélyét, melyre szíves volt társulatunkat meghívni s egyuttal egy zászlószegőt is küldeni. De tekintve a nagy távolságot s a sok költséget, az ünnepély részt nem vehettünk, miért is 10 korona adományt és a zászlószegőt átirat kíséretében visszaküldöttük azon kéréssel, hogy a szegőt társulatunk nevében a zászlórudba beverni szíveskedjenek, mit remélem meg is tettek.

Társulatunk egyik nevezetesebb mozzanata volt azon rendkívüli diszközgyűlés, melyet a haza bölse Deák Ferenc születésének 100-ik évfordulója alkalmából mult évi október 25-én rendeztünk. Ezen gyűlésen úgy a tagok, mint vendégek igen szép számmal jelentek meg s az egész ünnepély méltó elismerést érdemel a nagy nap emlékéhez mérten.

Mély megindulással kell jelentenem, hogy tár-

sulatunk egy lelkes alapító tagja K. Csizsár József, volt kereskedő, mult évi október 27-én hosszas szenvedés után meghalt.

Az elhunyt derék alapító tag ravatalára a Kereskedő Ipartársulattal egyetemben koszorút helyeztünk s a temetésen magunkat küldöttség által képviselttük, mivel országos vásár lévén testületileg meg nem jelenhettünk, béke poraira, emléke áldott legyen.

Örömmel jelenthetem tiszt. közgyűlés, hogy a kézdívásárhelyi Takarékpénztár, a jótékonycélokra szánt adományaiból társulatunknak is 20 koronát juttatott miért is fogadjuk a nemesen érző igazgató-ság társulatunk nevében forró köszönetemet.

Szintén, mint, egyik legnevezetesebb eseményt kell megemlítenem azon körülményt, hogy a már ezelőtt két évvel határozatilag kimondott egyesülés a kereskedő ipartársulattal már a megvalósuláshoz közeledik, a mennyiben revezett társulat s ugyszintén társulatunk is egy egy bizottságot küldött ki az alapszabályok módosítása, illetve elkészítése végett.

Az alapszabály kidolgozó-bizottság már munkálatait, annyira bevégezte, hogy csak hetek vagy tán napok kérdése mikor is megerősítés végett a Belügyminiszter urhoz felterjeszthessük új alapszabályainkat.

A szokásos Szilveszter-estélyt a megelőző évekhez hasonlóan műsorral, evéssel és ivással egybekötve mult év december 31-én rendeztük. Azon estély 1 korona belépti díj elenyésző semmiség volt azon pazar élvezetér, mit ott a megjelentek élveztek.

A műsor szintén hozzájárult az estély sikeréhez, melyet Dr. Gyöngyössi István humoros felol-

NAPI HIREK.

— **Küldöttség a főispánnál.** E címen lapunk ápril 17-iki számában megírtuk volt, hogy Haller János gróf főispán Zabola, Páva, Haraly, Gelence és Kovászna havasalyi községek 16 tagu küldöttségét fogadta. A küldöttség szóköze Földes György zabolai pap volt, aki egy terjedelmes memorandumot nyújtott át a főispánnak. A memorandumban az erdélyi erdőipar részvénytársaság gyulafalvi faipar-telepei s más telepek részéről évek óta tapasztalt állítólagos sérelmek vannak felsorolva s ezek ellen kérték a főispántól orvoslást. Gróf Haller János főispán készséggel megígérte, hogy a mennyiben a közigazgatás hatáskörébe tartozó mulasztásoknak jön nyomára azt orvosolni fogja. Ennél egyéb kijelentést főispánunk nem tett s mivel akkor tudósításunkba — ottani munkatársunk téves információja folytán — egyéb kijelentések is csuszak be, a reális igazság szempontjából azt ezennel helyreigazítjuk.

— **Előleptetés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Gl u d o v á c z Emmát, a sepsiszentgyörgyi m. kir. állami el. tanítónőképző-intézet derék megbízott tanítónőjét ugyanoda segédtanárná léptette elő.

— **Halálozás.** Részvétellel közöljük a gyászhirot, mely Vajna Dénes, kődivásárhelyi kir. törvényszéki nyug. bíró elhunytát jelenti a következőkben: „Öz. pávai Vajna Dénesné szül. hatolykai Potsa Anna, mint az elhunyt neje; pávai Vajna Dezső, mint gyermeke; pávai Vajna Károly, mint atyja; pávai Vajna Albert és pávai Vajna István, mint testvérei és utóbbi családja, úgy a maguk, mint rokonaik nevében megtört szívvel jelentik a szerető férjnek, páratlan apának, engedelmes fiúnak, jó testvér, nagybátya és rokonnak, pávai Vajna Dénes nyug. kir. törvényszéki bírónak élete 54-ik évében, hosszas betegség után folyó hó 22-én reggeli 4 órakor Kolozsvárrt bekövetkezett gyászos halálát. A boldogultnak hült tetemei folyó hó 23-án d. u. 3 órakor fognak Kolozsvárrt, az ottani róm. kath. temetőben ideiglenesen elhelyeztetni. Lelki üdvéért az engesztelő szent miseáldozat folyó hó 26-án d. e. 9 órakor Kőröspatakon, a róm. kath. plebánia templomban fog a Mindenhatóknak bemutatattatni. Emléke legyen áldott, nyugalma esendő! Gidófalván, 1904. április 22.”

— **Esküvő.** Dr. Vargha Béla kődivásárhelyi ügyvéd május 7-én tartja Kődivásárhelyen esküvőjét Welnreiter Vilma kisasszonnyal, Welnreiter János sörgyáros szép és mivel leányával.

— **Halálozások.** Öz. tamásfalvi Thury Gergelyné sz. kadiasfalvi Török Teréz, néhai Thury

vasása nyitott meg, ezután Jánossy Dezső melodrámája következett, mit Benkő Irén kisasszony háromniumon kísért és végül Nuridsán Kálmán szavallata zárta be a műsort.

Fogadják a fennevezett urak és kisasszony társulatunk leghálásabb köszönetét szíves közreműködésükért.

Végül jelenthetem, hogy a beállott őszi és téli idő alatt a tagok a társulat helyiségeit kellő számban látogatták, vendégek is gyakran fordultak meg, kikkel szemben a tagok mindég előzeténységet tanusítottak.

Ezek után tisztelt közgyűlés halálával és köszönettel kell adoznunk a társulat önzetlen (távol levő) elnöke Fejér Antalnak, ki sokoldalú elfoglaltatása mellett is oly kitaró szorgalommal és ügyszeretettel vezette a társulat ügyeit, valamint Kiss Károly tanár, alelnöknek, ki szintén lelkenek egész melegével, böles tudásának teljes odaadásával támogatta társulatunk minden nemes törekvését, úgy szintén az egész tisztí kar- és választmányának, kik mindnyájan társulatunk haladásán fáradoztak egyesített erővel.

Hogy rövid jelentésemben a társulat vagyoni állását, a könyvtár gyarapodását és miként való használatát nem vettem be, annak oka abban leli magyarázatát, hogy a vagyoni állásról a pénztáros, a könyvtár állásáról a könyvtárnok ugyanis terjedelmesen fognak beszámolni s így becses türelmüket nem akartam hosszasan lekötöni.

Gergely volt székely főispán özvegye, 86. éves korában Gyergyóremetén nevelt leányánál: Gergely Jánosné sz. barátosi Finta Linánál f. hó 15-én meghalt. — Felméry Albert a kolozsvári m. kir. áll. tanítónőképző intézet kitanító tanára élete 49 ik évében ápr. 19-én Kolozsvárrt váratlanul elhunyt. Áldás emlékére!

— **Eljegyzés.** Szentmarjai János kődivásárhelyi m. kir. pénzügyőri biztos Etelka nevű szép leányát ápril 25-én jegyezte el kődivásárhelyi Tóth Lajos okleveles gazdasz. Szerencselegyen frigyükön.

— **Halálozás.** Ávód Hermin munkatanítónő, a ki Kődivásárhelyen is tanfolyamot rendezett volt, s különösen a műfestés, meg a bársnyra való égetés művészetét tanította; mint részvétellel értesülünk, a napokban Csikmegyében rövid szenvedés után elhalt. A kitűnő tanítónő előzől pár héttel betegesen érkezett Kovásznára, a honnan aztán szülei haza vitték Csikba. Itt érte utól egész váratlanul a halál. Nyugodjék csendesen!

— **A közdi ev. ref. egyházmegye e hó 28-án rendkívüli közgyűlést tart Kődivásárhelyen a takarékpénztár termében. Tárgy: 1. A 358—1904. számú igazgatótanács leirat értelmében az egyházi építkezések ügyének szakszerű felülvizsgálása érdekében az egyházmegyei tanácsnak műszaki előadóval való kibővítése. 2. Véleményadás az egységes liturgia tárgyában, a hivatalos lap ez évi 13. számában 1529—1904. sz. igazgatótanács körlevél kapcsán közzétett javaslatra. 3. Az országos közalap kérvények, leiratok, beadványok tárgyalása. 4. A főgondnoki s ezekkel esetleg felmerülő algonodnoki állásokra jelölés. Alesernátonban, 1904. április 8-án. Bodor Géza, esperes.**

— **Élet a sétatéren.** A kődivásárhelyi takarékpénztár létesítette sétatéren május 1-től kezdve minden este világítás, minden vasárnap d. e. 11 órától d. u. 1 óráig és szerdán d. u. 5 órától 7-ig zene lesz. A zenét Bodor Lajka zenekara fogja szolgáltatni. Zenedíj: az egész időnyre (máj. 1-től október 31-ig) egyes személyektől 3, családoktól 5 korona, a melyből 200 koronát a zenekar felajánlott a sétatér gondozás költségeire. Ajánljuk a nemes és jó célt a közönség szíves támogatásába.

— **Erdőegés.** Kődivásárhelyen f. hó 25-én délelőtt 10 óra tájban a Perkő tetején Kiskászon felé terjedő mintegy 30 holdnyi fiatal fenyő erdő meggyult és leégett. A tűz gonosz kezek durva lelkietlen munkája.

— **Előmunkálati engedély meghosszabbítása.** A kereskedelmi miniszter uzoni Béldi Tivadar bodolai nagybirtokosnak a brassó-háromszéki helyi érdekű vasut Kődivásárhely állomásától Oroszfalu, Sársfalva, Nyujtód, Lemhény és Bereczk községek irányában az ojtózi völgyön át az ojtózi telep érintésével Sósmezőig, illetve az országhatárig vezetendő helyi érdekű gőzmozdonyu vasútvonalra az 1895. évi március hó 26-án kelt rendelettel kiadott és legutóbb a mult évi március hó 27-én meghosszabbított engedély érvényét a lejáratától számítandó további egy év tartamára meghosszabbította.

— **Hogy van?** Postajövedéki kihágás miatt került bajba P. J. hírlápiró, mert M. Sz. kisasszony részére díjkezdvevényen postára adott nyomtatvány bezejébe ceruzával azt írta: „Hogy van?”. A büntető törvényszék hosszas eljárás után hármas tanácsban ezért a hírlápirót postajövedéki kihágás miatt 2 K. 10 f. pénzbüntetésre ítélte. Az ítéletábla felmentő ítéletet hozott, indokul a következőt hozván föl: A szokásban levő és így közönséges voltánál fogva választ nem igénylő ama kérdésnek „hogy van?” a hírlapra ráírása a személyes levelezés különös jellegével bíró közlemény fogalma alá nem vonható és így vádlott cselekménye postajövedéki kihágás tényáladékát nem állapítja meg.

— **Felfüggesztett tisztviselő lakpénze.** A közigazgatási bíróság érdekes ügyben döntött a napokban, a budapesti levelezőnk jelentése szerint. B. Kálmán B. ármegyei kórházi gondnok állásától fegyelmi uton felfüggesztetvén, a felfüggesztés idejére 50 korona lakbér-illetményét is megvonták. Ez ellen nevezett B. Kálmán panaszt adott be a közigazgatási bírósághoz, mely annak tényleg helyt is adott s a vármegye közönségét a panaszló részére a kórházi gondnoki lakbér-illetmények kifizetésére kötelezte, azzal az indokolással, hogy az 1886. évi XXIII. t.-cikk 4. §-ának aból a rendelkezéséből,

hogy a felfüggesztett tisztviselő lakér-illetményén felül fizetésének $\frac{1}{4}$ részéig terjedő és feléig felemelhető ellátásban részesítendő, elmagyarázhatatlanul következik, hogy a lakpénz feltétlenül kiszolgáltatandó a felfüggesztett tisztviselőnek s hogy a lakpénz kiszolgáltatása az ellátást megállapító határozatnak tárgyát sem képezi s így csupán azért, mert a panaszló ellátását megállapító határozat a lakpénzről, ebbeli igényével azonban panaszlót el sem utasítva, nem rendelkezik, panaszló ehez való s a törvény által biztosított igényét annál kevésbé veszthette el, mert az ellátás megállapítása alkalmával s idejében a kórházi gondnok részére lakbér-illetmény rendszeresítve nem volt. Midőn azonban 1903. január 1. napjától a kórházi gondnoki állás javára jövőre évi 200 korona lakbér-illetmény, rendszeresítve lett, az idézett törvénynek ama rendelkezése folytán, hogy a lakpénz a felfüggesztett tisztviselőt feltétlenül megilleti, addig az ideig, vagyis 1903. év első énegyede végéig, midőn t. i. panaszló a fegyelmi határozat alapján állását elvesztette, a hivatala javára rendszeresített lakpénz panaszlót annál is inkább megilleti, mert ő a felfüggesztése dacára tényleg gondnok volt s csupán a hivatalos teendőinek teljesítésétől lett felfüggesztve s így a hivatalával járó lakpénz, épügy mintha természetben lakással birt volna, ezen természetbeni lakás tőle el nem vonható.

KÖZGAZDASÁG.

Cserebogarak irtása.

A földmívelésügyi miniszter — tekintettel arra a nagymérvű kárra, melyet részint a cserebogár-pajor, részint maga a cserebogár okozni szokott a cserebogaraknak, különösen a rajzási években való rendszeres irtása iránt a törvényhatóságokhoz újból körrendeletet bocsátott ki, melyben ezeket a mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII. t.-cikk idevonatkozó rendelkezéseinek pontos végrehajtására utasítja. A cserebogár, melynek lárváját a magyar nép pajor, csimasz vagy pata néven ismeri, országos csapás számba megy s minthogy kifejlődéséhez hazánkban a hegyes Felvidéket kivéve, három év szükséges, azért a cserebogár nálunk csak minden harmadik évben szokott nagytömegben megjelenni. A legközelebbi cserebogaras év 1905-ben, egyes vidékeken pedig már a folyó évben lesz, tehát a védekezésnek is csak úgy várható a sikere, ha a védekezést nemcsak a rajzási évben, de már azt megelőzőleg is kellő erőlyel folytatjuk. Az irtás legegyszerűbb módja a cserebogarak összedesése és elpusztítása. A szedést a bogarak első megjelenésekor kell megkezdeni, hogy a peték berakása előtt elpusztíthatók legyenek. A cserebogarak reggeleukint, borús időben pedig nappal is, összegémbereidve vagy halált színlelve ülnek a fákra s akkor könnyen lerázhatók. Szedésnél nagy gondot kell fordítani a magánosan vagy az ültetvények szőlén álló fákra, melyeket a cserebogár különös előszeretettel keres föl. A szedőmunkásokat lehet a bogarak mennyiségéhez (1 kg. körülbelül 1060 darab cserebogár) képest fizetni és így a szedők jobban igyekeznének, de a fakimélés szempontjából célszerűbb kellő felügyelet mellett napszámosokat alkalmazni és akkor a méregetéssel járó időt is megtakarítjuk. Az összegyűjtött bogarakat kemény talajon agyon lehet tiporni és összegyömszólni, a kádba szedett bogarak pedig leforrázhatók és gödörbe öntve betemetethetők. A nagy mennyiségben összegyűjtött cserebogarak mesterséges trágyakészítésre használhatók olyképpen, hogy a bogarak rothadó tetemhulladékaiból annyi föld, oltatlan mész és turfahulladék keverendő, hogy azt az átható kellemetlen szagolt megfoszszák. Fontos védekezési mód az is, ha a cserebogarak lárváját, tehát a földben élő pajorokat irtjuk. Eme legalkalmasabb idő a földforgatás, kapálás és szántás. Ilyenkor a felszínre jutó pajorokat agyon kell ütni, esetleg az eke után járó olcsó napszámmal felszedetni. Ahol kevés a pajor, ott 10—20 darabjért 2, 4, 6 fillért, ahol több, ott 100—200-ért 10—12 fillért sőt többet is fizethetünk. A pajorok szintén értékesíthetők. Kisebb mennyiséget a baromfivel etethetünk meg, nagyobbakat pedig trágyakészítésre használhatunk.

Hirdetések.

Van szerencsém Kézdivásárhely és vidéke nagyérdemű közönségét értesíteni, hogy alulírott

KÉMÉNYSEPRÓ MESTER

e hó 10-től kezdve ki vagyok a város kéményseprő mesterévé nevezve. 14 évig mint szakképzett kéményseprő működtem egész Erdély és felső Magyarország legnagyobb városaiban, a honnan több elismerő bizonyítványokat nyertem jó és tiszta munkáért, mivel az általam tisztított kéményekben semminemű korom nem marad hátra; hogy ezt beigazoljam s munkámmal kielégítsem becses háztájakat, kérem a n. é. közönség becses pártfogását.

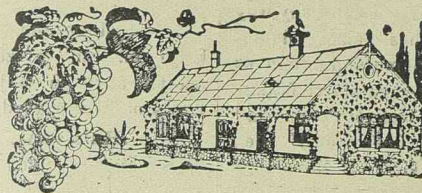
Maradok hódoló tisztelettel:

NAGY KÁLMÁN

kéményseprő mester

Kézdivásárhelyt, Mész-piac.

66. 2-5.

SZŐLŐLUGAST

Ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert na-

gyobbrésze ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol igaznak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házuakat az egész szőlő-érés idején a legkitünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcélszerűbb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek stb. a legregebb disze, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismeretelésére vonatkozó színes fénynyomatu katalogus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelező lapon tudatja.

229. 14-20.

Czím:

Érmelleki első szőlőültetőtelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

FOGÁSZATI MŰTEREM ÁTHELYEZÉS!

67. 2-2

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni mi-zerint

FOGÁSZATI MŰTERMEMET

e hó folyamán áthelyeztem a „Hankó”-fele házba, a „Vigadó”-szálloda szomszédságában s itt tovább is rendelkezésre állok a m. t. fogbajban szenvedő közönségnek.

Budapestben, Linchen, Elvállalok arany, kautsuk, aluminium celloid, Bácsban, Sveicban, Velcben, műveleteket, — szájpaddás nélküli fogsorokat.

Bukar stben, Belgrádban, Brassóban szerzett bõtapasztalatomat a n. é. közö ség szíves figyelmébe ajánlván, az eddigi irányomban tanusított b. pártfogásukat köszönve s azt részemre fentartani kérve, vagyok tisztelettel:

TÓTH ANTAL,

fogművész, a szájpaddás nélküli fogak speciálistája.

HIRDETÉSEK

oicsó áron felvétetnek e lap kiadóhivatalában.

Magyar gyártmányok
gyári áron!

Üveg és porcellán raktár!

Magyar gyártmányok
gyári áron!

Van szerencsém a mélyen tisztelt vevő közönség tudomására hozni, hogy **három első rendű magyar gyártól** szerződésileg egyedüli elárusításom és szoros számlára

központi raktárom

van, **Háromszék és Csikmegyék** részére külön képviselőt, és pedig:

1. A bükszádi üveggyár telepekről

a nagybani bevásárló közönség részére.

2. A pozsony-ligetfalvi „Szecesszió”

felett rendkívül fontos s figyelemreméltó az Országos hivatalos vizsgálati állomásokon eszközölt vizsgálatok alapján nyert bizonyítékok, hogy a „Szecesszió” szürkére zománcozott edényneveik nemcsak, hogy a törvényes előírásoknak megfelel, hanem az edények zománc máza jóval azon felül, az előírtnál még sokkal erősebb savak ellenében is ellentálló képességgel bír, mely szerint az egészségre legkevésbé se ártalmas. Bebizonyult más gyármánynál, hogy a kék és színes edényekhez az olcsóbb, de ártalmas antimonoxidot, míg ellenben a „Szecesszió” szürkén zománcozott edény áruai a mindenesetre jóval drágább cinoxid használata mellett hozatnak forgalomba.

3. A „Szandrik” ezüst és alpaccaezüst gyár,

mely gyártmányból raktáron tartok alpacca és alpaccaezüst evőeszközöket, alpaccaezüst cukor és cukorpor szelencéket, különféle dísz- és használati tárgyakat, kávéházi és vendéglői felszereléseket, mely gyártmány ezüstözéseért minden egyes darabért **20 évig jótállok**.

Mivel ezen magyar gyár más gyárosoknál olcsóbb is, de főként megbízhatóságra minden eddigi gyártmányokon felül áll, s így különösen az áru minőségével, jóságával versenyez, azt bárkinek is jó lélekkel ajánlhatom.

Fentnevezett áruk, gyári áron egyedül nálam kaphatók. Minden más gyártmányú külföldi china ezüst árut végkép kiárulok, s azokat saját beszerzési áron boesátok rendelkezésre.

Midőn eddigi szíves bizalmukért ezuton köszönetet mondok, kérve a mélyen tisztelt vevőközönséget becses bizalmával ezután is megtisztelni, biztosítom, mint e szakmához értő kereskedő, főtőrekvésem mindég oda irányul, hogy ne csak áráimmal, de kiváltkép az áru minőségével mélyen tisztelt vevőim pártfogását kiérdemeljem.

Ajánlom dus választéku raktárom porcellán, tükrök, díszműáru, gyermekjáték és konyha berendezési tárgyakból.

Kérve szíves pártfogásukat

kiváló tisztelettel:

JANCSÓ GYULA.

62. 8-8.

Magyar gyártmányok
gyári áron!

Alpacca ezüst áruk 20 évi jótállás mellett.

Magyar gyártmányok
gyári áron!

Nyomatott Ifj. Jancsó Mózesnél Kézdivásárhelyt.